

Ewa A. Rozkosz
Dolnośląska Szkoła Wyższa
Stowarzyszenie EBIB
ewa.rozkosz@ebib.pl

Open Journal Systems — wartość dodana czasopisma

Abstrakt: Artykuł ma na celu przedstawienie założeń projektowych, etapów rozwoju i podstawowych korzyści wynikających z wykorzystania systemu do zarządzania treścią (CMS) dla czasopism naukowych — Open Journal Systems. Zawiera zbiór wskazówek i odesłań do źródeł porządkujących wiedzę praktyczną o systemie, przydatną przede wszystkim wydawcom, redaktorom czasopism naukowych oraz pracownikom informacji pełniącym funkcje doradcze w wydawnictwach.

Słowa kluczowe: Open Journal Systems, OJS, czasopisma naukowe, Content Management System, CMS

Wydawcy czasopism naukowych oraz ich współpracownicy (redaktorzy, pracownicy informacji naukowej pełniący funkcje doradcze), śledzący aktualne trendy w sposobach komunikowania treści naukowych, często poszukują informacji o narzędziach wspomagających pracę nad zeszytami oraz dystrybucję treści. Niniejszy tekst ma na celu zapoznanie z możliwościami jednego z takich narzędzi — Open Journal Systems (OJS). Zaprezentowano historię OJS, aby ułatwić zrozumienie fenomenu szerokiego zainteresowania tym rozwiązaniem informatycznym w redakcjach naukowych działających w różnych krajach.

OJS służy do zarządzania procesem wydawniczym oraz publikowania pełnych tekstów czasopism naukowych w Internecie. Można powiedzieć, że jest tym dla redakcji czasopism recenzowanych, czym Wordpress dla blogerów. Do elektronicznego środowiska przeniesiona została typowa struktura czasopisma, wraz z jego periodycznością, sposobami oznaczenia tomów i numerów, obudową tekstów w identyfikujące je dane, takie jak autor, tytuł, abstrakt czy słowa kluczowe. Dostępne indeksy, możliwość przeglądania i przeszukiwania zawartości czasopisma czynią OJS wysoko funkcjonalnym narzędziem dla czytelników. Nadzór nad obiegiem tekstu, od chwili jego zgłoszenia aż do opublikowania (lub odrzucenia), umożliwia redakcji dotrzymanie terminów ukazywania się kolejnych zeszytów (terminowość wydań jest jednym z wyznaczników jakości czasopisma). To technologia, która wspiera zespół redakcyjny w usprawnieniu komunikacji ze współpracownikami (autorami, recenzentami, specjalistami DTP).

OJS został zaprojektowany jako system do zarządzania treścią (ang. *Content Management System* [CMS]) jednego lub wielu tytułów czasopism. Przeznaczony jest dla zespołów redakcyjnych zdecydowanych na cyfryzację.

Sądzę, że o pełnej cyfryzacji czasopisma naukowego¹ mówić możemy dopiero wówczas, gdy „usieciowione” zostaną zarówno zasoby (udostępnienie pełnych tekstów na stronie), jak i procesy (rejestrwanie wszystkich czynności w systemie).

¹ W artykule nie będę zajmowała się rozwiązaniami komercyjnymi, w tym korzystaniem z usług podmiotów oferujących obsługę wydawniczą otwartych czasopism (ang. *open access journals*).

Etap, na którym znajduje się obecnie większość polskich czasopism², nazwałabym przejściowym³. Wiele redakcji wydaje cyfrową wersję zeszytu w postaci jednego pliku. Ta praktyka kojarzy mi się z trendami obowiązującymi w pierwszych książkach drukowanych (XV w.). Podobnie jak inkunabuły⁴ imitowały książki rękopiśmienne, tak przytoczona forma wydania cyfrowego przypomina papierowy egzemplarz numeru czasopisma. Z tego powodu o systemach informatycznych dedykowanych czasopismom — i co się z tym wiąże udostępnianiem każdego artykułu na odrębnej stronie wraz z metadanymi czytelnymi dla robotów indeksujących (ang. *web crawler*) — nie można mówić, używając epitetu powszechny. OJS i podobne systemy stanowią dziś (w Polsce) wartość dodaną periodyku.

Krótką historia OJS

Odtworzenie historii powstania OJS wymaga prześledzenia dokumentów związanych z inicjatywą Public Knowledge Project (PKP) oraz publikacji twórcy systemu — Johna Willinsky'ego⁵. Patrząc na obecne projekty PKP, trudno uwierzyć, że na początku (w 1989 r.) za nazwą tą stała niewielka grupa studentów (w tym programistów), z pracownikiem Wydziału Pedagogicznego na czele (Willinsky zatrudniony był wówczas w Faculty of Education, University of British Columbia, Vancouver, Kanada)⁶.

Z relacji Johna Willinsky'ego możemy dowiedzieć się, że plan utworzenia CMS-a dedykowanego czasopismom związany był z prowadzonymi przez niego badaniami różnych modeli publikowania naukowego. Willinsky szukał rozwiązania, które skutkowałoby wykorzystaniem wyników badań pedagogicznych również przez środowiska pozaakademickie (np. nauczycieli, lokalne władze, rodziców). Chciał, aby w większym stopniu służyły one dobru społecznemu⁷. Podczas tych poszukiwań wyłonił się pomysł na: [...] *opracowanie czegoś praktycznego i przydatnego, w postaci oprogramowania on-line dla społeczności związanej z czasopismami, które będzie punktem wyjścia [...] do myślenia o przeniesieniu procesu wydawniczego oraz zawartości czasopism do środowiska opartego na technologii WWW*⁸. Willinsky wierzył, że dostarczenie darmowego systemu, wspierającego działania redakcji

² Dane zgromadzone w bazie Arianta ujawniają, że większość polskich czasopism z części B ministerialnej listy (ogłoszonej w 2013 r.) udostępnia pełne zeszyty w Internecie, ale w różnym zakresie (np. tylko archiwalne zeszyty, tylko wybrane teksty, tylko zeszyty bieżące, pełny zasób). Zob. *Arianta* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://arianta.pl>.

³ Przyjmuję, że pełne ucyfrowienie czasopisma jest imperatywem we współczesnej komunikacji naukowej.

⁴ Inkunabuły — pierwsze druki, w tym książki drukowane wydane przed rokiem 1501.

⁵ W 2014 r. John Willinsky został uhonorowany przez SPARC (Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition) tytułem Innowatora Roku 2014. Nagroda została przyznana przede wszystkim za zasługi na polu rozwijania i efektywnego wdrażania projektów sprzyjających organizacji otwartego dostępu do wiedzy (w tym OJS). Zob. Twórca Public Knowledge Project Innowatorem Roku 2014 wg SPARC. W: *Otwarta nauka* [on-line]. 2014, 29 stycznia [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <https://otwartanauka.pl/blog/2014/01/tworca-public-knowledge-project-innowatorem-roku-2014-wg-sparc>.

⁶ Zob. MACGREGOR, J., STRANACK, K., WILLINSKY, J. *The Public Knowledge Project: Open Source Tools for Open Access to Scholarly Communication* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://book.openingscience.org/tools/the_public_knowledge_project.html.

⁷ WILLINSKY, J. Open Journal Systems: An example of open source software for journal management and publishing. *Library Hi Tech* 2005, Vol. 23, No. 4, 2005, s. 504–519. DOI: 10.1108/07378830510636300.

⁸ Zob. MACGREGOR, J., STRANACK, K., WILLINSKY, J., dz. cyt. [Tłumaczenie własne — E.R.].

i redukującego koszty wydawnicze, sprzyjać będzie przechodzeniu czasopism na otwarty model publikowania i tym samym skutkować szerszą dostępnością tekstów naukowych⁹.

W 2001 r. ukończono prace nad pierwszą wersją OJS. Kod źródłowy udostępniony został na licencji GNU GPL (GNU General Public Licence)¹⁰, tym samym otwarto drogę do współpracy PKP z programistami oraz innymi osobami zainteresowanymi rozwojem systemu (np. tłumaczeniem interfejsu na język narodowy), jak również umożliwiono dostosowywanie OJS do potrzeb lokalnych instalacji.

Pierwsze wdrożenie odbyło się w kanadyjskiej uczelni (University of British Columbia), w roku 2002. Wówczas rozpoczęto prace nad implementacją systemu dla potrzeb nowo utworzonego czasopisma „Postcolonial Text”¹¹. Warto odnotować, że Willinsky zdecydował się na nieodpłatne wsparcie tytułu z uwagi na reprezentowaną w nim tematykę (postkolonialna literatura) oraz potrzebę dotarcia redakcji do osób z krajów ekonomicznie wykluczonych¹². Pierwszy numer ukazał się w roku 2004. Czasopismo nadal działa w oparciu o OJS (wersja 2.3.1.2 — stan na dzień 10 kwietnia 2014).

Przy rekonstrukcji początków projektu rodzi się pytanie: czy można oszacować łączną liczbę tytułów obecnie wykorzystujących system? W międzynarodowym katalogu otwartych czasopism — Directory of Open Access Journals (DOAJ) — zarejestrowanych jest obecnie ponad tysiąc takich tytułów¹³. Natomiast PKP szacuje, że liczba regularnie ukazujących się czasopism na OJS wynosi ponad 5,5 tysiąca¹⁴. Organizacja śledzi również wdrożenia w fazach testowych i wdrożenia eksperymentalne. Szacuje, że w różnych instalacjach systemu skonfigurowanych zostało łącznie ponad 24 tys. tytułów.

Po upływie czterech lat od premiery OJS do PKP przystępować zaczęły kolejne instytucje, z Kanady oraz ze Stanów Zjednoczonych. Obecnie pieczę nad organizacją sprawują Stanford University oraz Simon Fraser University Library. Rozwijanie projektów PKP przestało mieć charakter lokalny, stało się przedsięwzięciem międzynarodowym. Widać to doskonale po liczbie tłumaczeń systemu — dla OJS 2.4 dostępne są 32 wersje językowe¹⁵.

⁹ WILLINKSY, J. *The Access Principle: The Case for Open Access to Research and Scholarship*. Massachusetts Institute of Technology, 2006, s. XIV.

¹⁰ Aktualna wersja OJS 2.x. udostępniona jest na licencji GNU GPL w wersji 2. Zob. GNU Operating System [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://www.gnu.org/licenses/gpl-2.0.html>.

¹¹ *Postcolonial Text* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1705-9100. Dostępny w: <http://postcolonial.org/index.php/pct/index>.

¹² O początkach czasopisma przeczytać można więcej we wprowadzeniu do numeru pierwszego, autorstwa redaktorki naczelnej, Ranjini Mendis. Zob. MENDIS, R. Welcome to Postcolonial Text. *Postcolonial Text* [on-line] 2004, Vol. 1, No 1 [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1705-9100. Dostępny w: <http://postcolonial.org/index.php/pct/article/view/361/807>.

¹³ *Directory of Open Access Journals* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://doaj.org>.

¹⁴ OJS Usage [on-line]. *Public Knowledge Project* [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://pkp.sfu.ca/ojs/ojs-usage>.

¹⁵ *OJS Languages* [on-line]. *Public Knowledge Project* [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://pkp.sfu.ca/ojs/ojs-languages>.

OJS w Polsce

PKP pracuje nad ustaleniem wykazu regularnie wydawanych tytułów na OJS. Być może na tej podstawie możliwe stanie się wyłonienie pionierów i „wręczenie im” palmy pierwszeństwa za pierwsze wdrożenie systemu na terenie kraju. Przeglądając strony czasopism, analizując zawartość baz indeksujących wybrane naukowe periodyki, nie potrafię z pełną odpowiedzialnością wskazać pierwszego polskiego tytułu wykorzystującego kanadyjski system. To zagadka do rozwikłania przez archeologów Internetu oraz badaczy komunikacji naukowej¹⁶. Przypuszczam, że pierwsze eksperymentalne wdrożenia mogły mieć miejsce w Polsce już w połowie minionej dekady.

O instalacji i pracy w systemie pisali w naszym kraju m.in. Tomasz Maleńczuk (2009)¹⁷ oraz Marcin Wilkowski (2010)¹⁸. Jednakże to konkretne wdrożenia, a następnie prezentacja systemu przez jego użytkowników stanowiły bezpośredni sygnał do podejmowania zmian przez inne redakcje. W promocji OJS duże zasługi leżą również po stronie działaczy propagujących otwarte modele komunikacji naukowej, m.in.: Bożeny Bednarek-Michalskiej¹⁹ oraz Emanuela Kulczyckiego²⁰.

Współczesną rodzimą historię OJS ograniczę (z konieczności) do opisu działań trzech instytucji: Via Medica, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej oraz Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Via Medica w 2012 r. rozpoczęła prace nad implementacją OJS jako platformy dla wielu czasopism (zob. rys. 1). Obecnie za jej pośrednictwem obsługiwanych jest 35 tytułów, większość z nich wydawana w otwartym dostępie²¹. To medyczne wydawnictwo wniosło według mnie niebagatelny wkład w popularyzację systemu w Polsce, tłumacząc na język polski oryginalne instrukcje PKP (autorką przekładu jest Aleksandra Adamowska)²². Instrukcje pomagają członkom innych redakcji stawiać pierwsze kroki w systemie.

¹⁶ Według Emanuela Kulczyckiego pierwszym polskim czasopismem działającym w OJS jest *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* (<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/asbp/index>) wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne. Zob. KULCZYCKI, E. *Otwarte czasopisma: zakładanie czasopism naukowych oraz transformacja czasopism zamkniętych* [on-line]. Toruń: Stowarzyszenie EBIB, 2012, s. 50 [dostęp 20.04.2014]. Seria Wydawnictwa Zwarte Stowarzyszenia EBIB. ISBN 978-83-63458-01-0. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/wydawnictwa_zwarte/article/view/112.

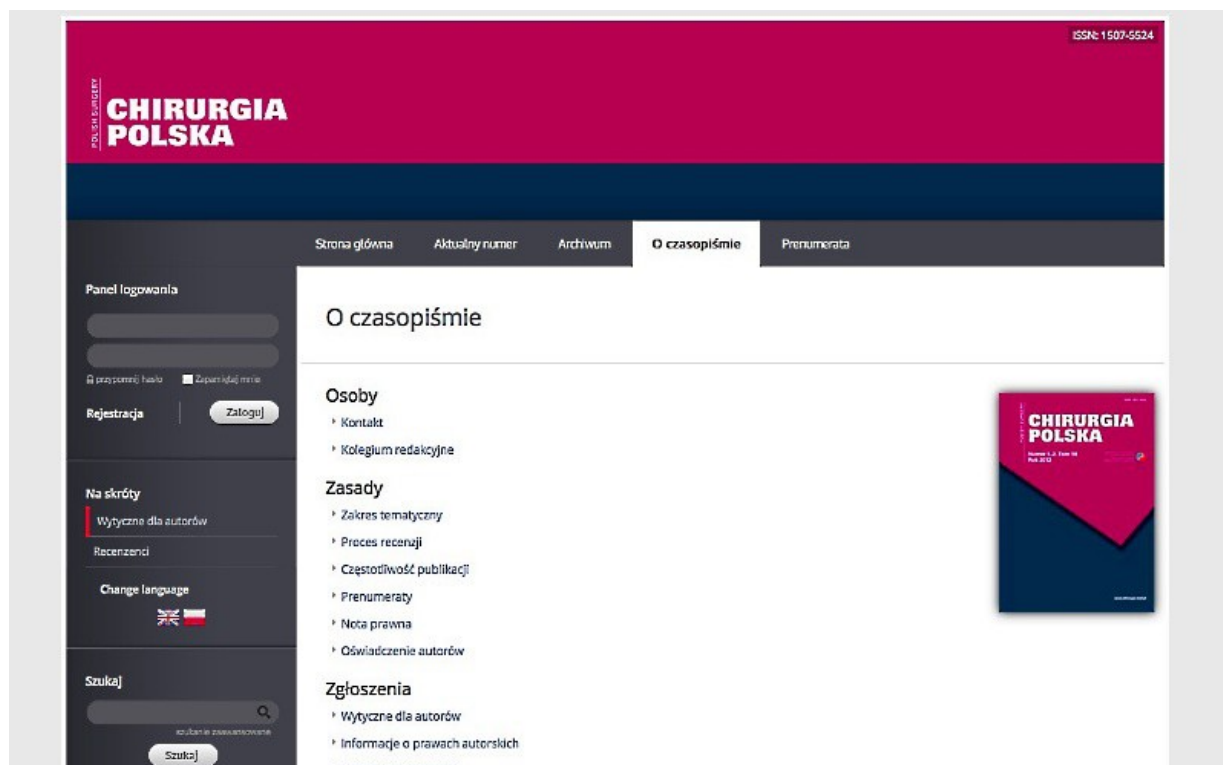
¹⁷ MALEŃCZUK, T. Open Journal Systems. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2002, nr 3 (32) [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2009/102/a.php?malenczuk>.

¹⁸ WILKOWSKI, M. Open Journal Systems (OJS) — cyfrowa infrastruktura czasopisma naukowego w internecie. *Historia i Media* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://historiaimedia.org/2010/07/31/open-journal-systems-ojs-cyfrowa-infrastruktura-czasopisma-naukowego-w-internecie>.

¹⁹ BEDNAREK-MICHALSKA, B. *Modele biznesowe otwartego publikowania naukowego: informator dla polskich wydawców uczelnianych* [on-line]. Toruń: Stowarzyszenie EBIB, 2012, s. 34, 37 [dostęp 20.04.2014]. Seria Wydawnictwa Zwarte Stowarzyszenia EBIB. ISBN 978-83-63458-02-7. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/wydawnictwa_zwarte/article/view/111/203.

²⁰ KULCZYCKI, E. *Otwarte czasopisma: zakładanie czasopism naukowych oraz transformacja czasopism zamkniętych* [on-line]. Toruń: Stowarzyszenie EBIB, 2012 [dostęp 20.04.2014]. ISBN 978-83-63458-01-0. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/wydawnictwa_zwarte/article/view/112

²¹ Zob. *Via Medica Czasopisma* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://czasopisma.viamedica.pl>.



Rys. 1. Strona czasopisma „Chirurgia Polska” zamieszczonego na platformie Via Medica Czasopisma
Źródło: Dostępny w: <http://czasopisma.viamedica.pl/cp/about/index>

Do 2012 r. redakcje zainteresowane polską wersją systemu musiały zainwestować czas i środki na przetłumaczenie OJS. Dostępne na stronie PKP spolszczenie obejmowało jedynie interfejs użytkownika końcowego, nieuczestniczącego w procesie wydawniczym. Niedostępna była wersja, która pozwalałaby na pełną obsługę czasopisma przez osobę (redaktora, recenzenta, autora), nieposługującą się językiem obcym (przede wszystkim angielskim) lub preferującą pracę w pełni spolszczonym interfejsie. W 2012 r. sytuacja uległa zmianie. Redakcja czasopisma pedagogicznego „Forum Oświatowe” (zob. rys. 2) zdecydowała się na stworzenie polskiej wersji i wdrożenie systemu. Dzięki poparciu uczelni — Dolnośląskiej Szkoły Wyższej — polskie tłumaczenie (autorstwa Łukasza Szmigła i moje), które powstało na potrzeby periodyku, mogło zostać udostępnione szerszej społeczności. Przygotowany przekład jest wystarczający do wydawania czasopisma w otwartym modelu²³.

²² Zob. WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla autora* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_autorzy.pdf.

WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla redaktora* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_redaktorzy.pdf.

WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla recenzenta* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_recenzenci.pdf.

²³ Obecnie pracujemy nad udoskonaleniem tłumaczenia dla wyższej wersji systemu (2.4.4), który w maju 2014 r. zostanie udostępniony na stronie projektu.

Rys. 2. Czasopismo Forum Oświatowe
Źródło: Dostępny w: <http://forumoswiatowe.pl>

Z przekładu OJS skorzystała toruńska uczelnia. W 2013 r. uruchomiona została Platforma Czasopism Uniwersytetu Mikołaja Kopernika²⁴ (zob. rys. 3). Obecnie za jej pośrednictwem obsługiwane są 43 czasopisma naukowe (stan na dzień 10 kwietnia 2014 r.). Docelowo uczelnia planuje digitalizację i archiwizację na platformie wszystkich wydawanych przez siebie tytułów. Otworzyła również możliwość współpracy z innymi instytucjami. Jest to specyficzny rodzaj outsourcingu, w ramach którego wydawcy mogą odpłatnie korzystać z platformy na potrzeby obsługi własnych tytułów. Nie jest to pierwsza wielotytułowa platforma (zob. wykaz platform na końcu artykułu), niemniej jednak jej otwarcie odbiło się szerokim echem w mediach adresowanych do pracowników nauki. Platforma posiada spójną i atrakcyjną szatę graficzną (dla strony głównej oraz dla stron poszczególnych czasopism), wyposażona jest w filmy instruktażowe ułatwiające pracę nowym użytkownikom, wszystkim nowym i archiwalnym numerom deponowanym na platformie nadawane są unikalne identyfikatory DOI (*Digital Object Identifier*). A wszystko to na OJS.

Z OJS korzystają obecnie 142 polskie czasopisma²⁵. Prawdopodobnie ta liczba wzrośnie, gdyż w podanej liczbie uwzględniono wyłącznie tytuły periodyków posiadających co najmniej jeden opublikowany w systemie zeszyt. Pozostałe instalacje mają więc albo charakter eksperymentalny, albo stanowią załączek przyszłej strony czasopisma.

²⁴ Zob. *Platforma Czasopism Uniwersytetu Mikołaja Kopernika* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/index/index>.

²⁵ Na końcu artykułu zamieszczony został pełny wykaz polskich czasopism naukowych wykorzystujących OJS.

Platforma czasopism
UNIwersYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA

CZASOPISMA UMK | START | O CZASOPIŚMIE | ZAŁOGUJ | ZAREJESTRUJ | WYSZUKAJ

StartOpen Journal Systems>

PLATFORMA CZASOPISM
UNIwersYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA

Na tej stronie budowany jest nowoczesny system informatyczny wspomagający zarządzanie, obieg informacji, system komunikacji, doradztwo i szkolenia w czasopiśmie Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oparty na platformie Open Journal Systems i realizowany w ramach Public Knowledge Project.

DOI: 10.12775

Acta Universitatis Nicolai Copernici Archeologia

Na łamach czasopisma publikowane są artykuły z zakresu archeologii Polski, powszechnej i antycznej. W jego ramach redagowane są też tomy tematyczne, takie jak Archeologia szkła i Archeologia podwodna. W artykułach prezentowane są aktualne wyniki badań i dokonania kadry naukowej Instytutu Archeologii UMK i współpracujących z nią badaczami z innych ośrodków naukowych w kraju oraz zagranicą.

[POKAŹ CZASOPISMO](#) [AKTUALNY NUMER](#)

OSTATNIO DODANE WYDANIE
Vol 28 Nr 1 2014

KATEGORIE CZASOPISM
Nauki humanistyczne
Nauki matematyczno - przyrodnicze
Nauki społeczno - ekonomiczne

JĘZYK / LANGUAGE
Polish

PUBLIKACJE WYDAWNICTWA UMK

Rys. 3. Platforma Czasopism Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
Źródło: Dostępny w: <http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php>

Przejmij kontrolę nad procesem wydawniczym

To zdanie można uznać za swego rodzaju dewizę PKP. Pojawia się na stronie organizacji PKP, a także na okładce oficjalnej broszury informacyjnej o systemie²⁶. Wskazany dokument zawiera wykaz 14 korzyści, jakie wiążą się z wybraniem OJS. Każdą z nich reprezentuje hasło opisujące cechę lub funkcjonalność systemu (wykaz korzyści uzupełniłam własnymi opisami).

1. Organizacja i przepływ pracy (ang. *workflow*) — obieg dokumentów naukowych, zarządzanie ich recenzowaniem i udostępnianiem (przepływ informacji między członkami procesu redakcyjnego). Praca nad numerami odbywa się za pośrednictwem systemu.
2. On-line — zgłaszanie tekstów, recenzowanie, redagowanie, publikowanie i archiwizacja odbywają się w sieci.
3. Śledzenie (ang. *tracking*) — autor ma możliwość sprawdzenia, na jakim etapie znajduje się zgłoszony tekst. Informacje o aktualnym etapie znajdują się pod jednym, dostarczonym mu po zgłoszeniu artykułu, adresie sieciowym.
4. Statystyki (ang. *statistics*) — generowane dla różnych form aktywności w systemie.

²⁶ Oryg. *Take control of your publishing*. Zob. Public Knowledge Project. *The Essentials of OJS* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <https://pkp.sfu.ca/wp-content/uploads/2014/04/OJS-Brochure.pdf>.

5. Globalny (ang. *global*) — duża liczba wdrożeń i wersji językowych. Interfejs systemu jest rozpoznawany przez międzynarodowe środowisko naukowe.
6. Otwarty (ang. *open*) — otwarty kod źródłowy systemu pozwala na tworzenie modyfikacji, rozwijanie i dostosowanie systemu (np. tworzenie wersji narodowych). Udostępniany nieodpłatnie, na wolnych zasadach (licencja GNU GPL).
7. Lokalny (ang. *local*) — instalacja na własnym (lub zaufanym wirtualnym) serwerze, a dzięki temu większa kontrola nad przetwarzanymi danymi.
8. Indeksowany / poddający się indeksowaniu (ang. *indexed*) — zawartość czasopisma korzystającego z OJS jest automatycznie indeksowana przez Google Scholar (system jest polecany na stronie wyszukiwarki²⁷). Zawiera narzędzia ułatwiające redakcji przesyłanie metadanych do baz naukowych (m.in. DOAJ, PubMed).
9. Wspierany (ang. *supported*) — użytkownicy mogą otrzymać wsparcie od społeczności OJS: innych użytkowników systemu oraz programistów. Dostępna jest pełna dokumentacja, instrukcje i forum dyskusyjne.
10. Dostosowany (ang. *customize*) — wygląd i funkcje systemu mogą być dostosowane do indywidualnych potrzeb redakcji i odbiorców czasopisma. Redakcje mogą korzystać z wielu szablonów udostępnionych w pakiecie instalacyjnym²⁸ lub tworzyć własną szatę graficzną²⁹, edytując style CSS. Istnieją pewne ograniczenia, które wynikają z potrzeby zachowania spójności wyglądu i działania różnych czasopism na OJS.
11. Pozwalający na archiwizację (ang. *archived*) — umożliwia połączenie z zewnętrznymi systemami. Dzięki wbudowanemu protokołowi OAI-PMH³⁰ strona czasopisma pełni funkcję repozytorium, metadane zamieszczonych w nim obiektów (artykułów) mogą być harvestowane, czyli pobierane przez agregatory metadanych.
12. Społeczny (ang. *social*) — zawiera elementy społecznościowe, np. pozwala na komentowanie opublikowanych tekstów.
13. Non-profit — system rozwijany i dystrybuowany jest w ramach działalności nieochodowej.
14. Ewoluuący (ang. *evolving*) — trwają nieustanne prace nad doskonaleniem, rozbudową systemu, tak aby uwzględnił on nowe standardy i trendy w komunikacji naukowej³¹.

Czy istnieje alternatywa dla OJS?

Natura nie znosi próżni — to powiedzenie doskonale odzwierciedla otoczenie OJS. Na rynku nie brakuje systemów do zarządzania procesem wydawniczym w czasopismach (ang. *Journal Management Systems*). Niektóre z nich zaprezentowane są na stronie

²⁷ Inclusion Guidelines for Webmasters. W: *Google Scholar* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://scholar.google.com/intl/en/scholar/inclusion.html>.

²⁸ Zob. *OJS 2.2.3 Theme Samples* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: http://pkp.sfu.ca/wiki/index.php?title=OJS_2.2.3_Theme_Samples.

²⁹ Zob. *Customizing Your OJS Journal* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://oapress.org/wp-content/uploads/2013/02/CustomizingOJS.pdf>.

³⁰ Zob. też *The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html>.

³¹ Por. Public Knowledge Project. *The Essentials of...* dz. cyt.

internetowej SPARC³². Wskazane źródło odwołuje się głównie do systemów dedykowanych dużym graczom (czyt. gotowym zainwestować w komercyjny system). Dla pozostałych wydawców kuszące mogą być wyłącznie rozwiązania darmowe, takie jak:

1. moduł E-Journal dla otwartego CMS-a Drupal³³, przykładowe wdrożenia:
 - „Code4Lib Journal” — <http://journal.code4lib.org>
 - „Ikaros” — <http://www.ikaros.cz>
2. system Ambra³⁴, przykładowe wdrożenia:
 - PLoS ONE — <http://www.plosone.org>
 - Elementa — <http://www.elementascience.org>

Cechą wspólną wymienionych systemów jest cena (aplikacje darmowe), ale też niewielka liczba wdrożeń (np. w przypadku systemu Ambra zaledwie dziewięć tytułów, oficjalnie podanych na stronie systemu). Z tą drugą właściwością wiąże się stosunkowo mała społeczność użytkowników (administratorów i redaktorów), od których możemy się uczyć. Innym rozwiązaniem, o jakim należy wspomnieć przy okazji dyskusji nad alternatywami dla OJS, jest stworzenie własnego systemu lub dostosowanie jednego z popularnych CMS-ów (np. Wordpressu lub Joomla) do potrzeb czasopisma. Pytanie tylko, czy nie będzie to wyważanie otwartych drzwi i czy system (strona) spełni oczekiwania redakcji...

Zmiana

Redaktorzy decydujący się na zastosowanie OJS muszą liczyć się z koniecznością zmian. System jest intuicyjny, mimo to wymaga od redaktorów czasu na oswojenie się z nowym środowiskiem pracy. Wymaga również zmian o charakterze proceduralnym (np. nie sposób przesłać całego tomu do recenzji, co nie jest wcale rzadką praktyką w polskich czasopismach humanistycznych i społecznych). Pojawiają się obawy, czy nasi recenzenci i autorzy poradzą sobie oraz czy ucyfrowienie czasopisma nie będzie godzić w jego tradycje. Ten niepokój jest naturalną reakcją na nieznaną. Jedynym sposobem na jego przełamanie jest wejście w świat naukowych czasopism elektronicznych, nie tylko w roli czytelnika, ale również w roli nowoczesnego wydawcy.

Podziękowania

Składam podziękowania Emanuelowi Kulczyckiemu, Anecie Drabek i Łukaszowi Szmigłowi za zapoznanie się z artykułem, cenne wskazówki służące udoskonaleniu jego warstwy merytorycznej i językowej oraz za dyskusje nad Open Journal Systems, które zainspirowały mnie do napisania niniejszego tekstu. Anecie Drabek dziękuję również za pomoc w wydobywaniu i analizie danych z bazy Arianta.

³² SPARC. *Journal Management Systems* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://www.sparc.arl.org/resources/publishers/journal-management>.

³³ Journal. W: *Drupal* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <https://drupal.org/project/journal>.

³⁴ *Ambra: An Open Source Publishing System* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://www.ambraproject.org>.

Bibliografia:

1. *Ambra: An Open Source Publishing System* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://www.ambraproject.org>.
2. *Arianta* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://arianta.pl>.
3. BEDNAREK-MICHALSKA, B. *Modele biznesowe otwartego publikowania naukowego: informator dla polskich wydawców uczelniowych* [on-line]. Toruń: Stowarzyszenie EBIB, 2012 [dostęp 20.04.2014]. Seria Wydawnictwa Zwarte Stowarzyszenia EBIB. ISBN 978-83-63458-02-7. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/wydawnictwa_zwarte/article/view/111/203.
4. *Customizing Your OJS Journal* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://oapress.org/wp-content/uploads/2013/02/CustomizingOJS.pdf>.
5. *Czasopismo Forum Oświatowe* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://forumoswiatowe.pl>
6. *Directory of Open Access Journals* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://doaj.org>.
7. *GNU Operating System* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://www.gnu.org/licenses/gpl-2.0.html>.
8. Inclusion Guidelines for Webmasters. W: *Google Scholar* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://scholar.google.com/intl/en/scholar/inclusion.html>.
9. *Journal*. W: *Drupal* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <https://drupal.org/project/journal>.
10. KULCZYCKI, E. *Otwarte czasopisma: zakładanie czasopism naukowych oraz transformacja czasopism zamkniętych* [on-line]. Toruń: Stowarzyszenie EBIB, 2012 [dostęp 20.04.2014]. Seria Wydawnictwa Zwarte Stowarzyszenia EBIB. ISBN 978-83-63458-01-0. Dostępny w: http://open.ebib.pl/ojs/index.php/wydawnictwa_zwarte/article/view/112.
11. MACGREGOR, J., STRANACK, K., WILLINSKY, J. *The Public Knowledge Project: Open Source Tools for Open Access to Scholarly Communication* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://book.openingscience.org/tools/the_public_knowledge_project.html.
12. MALEŃCZUK, T. Open Journal Systems. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2002, nr 3 (32) [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2009/102/a.php?malenczuk>.
13. MENDIS, R. Welcome to Postcolonial Text. *Postcolonial Text* [on-line] 2004, Vol. 1, No 1 [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1705-9100. Dostępny w: <http://postcolonial.org/index.php/pct/article/view/361/807>.
14. *OJS 2.2.3 Theme Samples* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: http://pkp.sfu.ca/wiki/index.php?title=OJS_2.2.3_Theme_Samples.
15. *OJS Languages* [on-line]. Public Knowledge Project [dostęp 30.04.2014]. <http://pkp.sfu.ca/ojs/ojs-languages>.
16. *OJS Usage* [on-line]. Public Knowledge Project [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://pkp.sfu.ca/ojs/ojs-usage>.
17. *Platforma Czasopism Uniwersytetu Mikołaja Kopernika* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/index/index>.
18. *Postcolonial Text* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. ISSN 1705-9100. Dostępny w: <http://postcolonial.org/index.php/pct/index>.
19. Public Knowledge Project. *The Essentials of OJS* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <https://pkp.sfu.ca/wp-content/uploads/2014/04/OJS-Brochure.pdf>.
20. SPARC. *Journal Management Systems* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://www.sparc.arl.org/resources/publishers/journal-management>.
21. Strona czasopisma „Chirurgia Polska” zamieszczonego na platformie Via Medica Czasopisma [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://czasopisma.viamedica.pl/cp/about/index>
22. *The Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting* [on-line], [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://www.openarchives.org/OAI/openarchivesprotocol.html>.
23. Twórca Public Knowledge Project Innowatorem Roku 2014 wg SPARC. W: *Otwarta nauka* [on-line]. 2014, 29 stycznia [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <https://otwartanauka.pl/blog/2014/01/tworca-public-knowledge-project-innowatorem-roku-2014-wg-sparc>.
24. *Via Medica Czasopisma* [on-line] [dostęp 30.04.2014]. Dostępny w: <http://czasopisma.viamedica.pl>
25. WILLINKSY, J. Open Journal Systems: An example of open source software for journal management and publishing. *Library Hi Tech* 2005, Vol. 23, No. 4, 2005, s. 504-519. DOI: 10.1108/07378830510636300.

26. WILKOWSKI, M. Open Journal Systems (OJS) — cyfrowa infrastruktura czasopisma naukowego w internecie. *Historia i Media* [on-line], [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: <http://historiaimedia.org/2010/07/31/open-journal-systems-ojs-cyfrowa-infrastruktura-czasopisma-naukowego-w-internecie>.
27. WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla autora* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_autorzy.pdf.
28. WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla redaktora* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_redaktorzy.pdf.
29. WILLINSKY, J. i in. *Open Journal Systems: skrócona instrukcja dla recenzenta* [on-line]. 2010 [dostęp 10.04.2014]. Dostępny w: http://czasopisma.viamedica.pl/resources/userguides/OJS-Instrukcja_recenzenci.pdf.
30. WILLINKSY, J. *The Access Principle: The Case for Open Access to Research and Scholarship*. Massachusetts Institute of Technology, 2006.

Wykaz polskich czasopism naukowych wykorzystujących OJS

(opracowanie własne — stan na dzień 10 maja 2014 r.)

1. Acta Agrobotanica
<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/aa>
2. Acta Angiologica
<http://czasopisma.viamedica.pl/aa>
3. Acta Geologica Polonica
<https://geojournals.pgi.gov.pl/agp>
4. Acta Mycologica
<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/am>
5. Acta Societatis Botanicorum Poloniae
<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/asbp>
6. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Archeologia
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AUNC_ARCH
7. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Ekonomia
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AUNC_EKON
8. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Pedagogika
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AUNC_PED
9. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AUNC_ZiK
10. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zarządzanie
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AUNC_ZARZ
11. Adeptus
<https://ispan.waw.pl/journals/index.php/adeptus>
12. Advances in Palliative Medicine
<http://czasopisma.viamedica.pl/apm>
13. AGH Journal of Mining and Geoengineering
<http://journals.agh.edu.pl/mining>
14. Almanach Karaimski
<http://almanach.karaimi.org/index.php/almanach>
15. Anestezjologia Intensywna Terapia
<http://czasopisma.viamedica.pl/ait>
16. Annales Societatis Geologorum Poloniae
<https://geojournals.pgi.gov.pl/asgp>
17. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia
<http://sbsp.up.krakow.pl>
18. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Geographica
<http://annalesgeo.up.krakow.pl>
19. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Mathematica
<http://studmath.up.krakow.pl/index.php/studmath>

20. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Poetica
<http://annaesgeo.up.krakow.pl/index.php/studpoet>
21. Antiquitates Mathematicae
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/antiquitates-mathematicae>
22. Archaeologia Historica Polona
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AHP>
23. Archives of Acoustics
<http://acoustics.ippt.pan.pl/index.php/aa>
24. Archives of Biomedical Sciences
<http://www.journals.tmkarpinski.com/index.php/abms>
25. Archives of Mechanics
<http://am.ippt.gov.pl/index.php/am>
26. Archiwum Emigracji
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/AE>
27. Automatyka
<http://journals.agh.edu.pl/automat>
28. Biblica et Patristica Thoruniensia
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/BPTh>
29. Biuletyn Polskiej Misji Historycznej = Bulletin der Polnischen Historischen Mission
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/BPMH>
30. Bulletin of Geography. Physical Geography Series
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/BOGPGS>
31. Bulletin of Geography. Socio-economic Series
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/BGSS>
32. Cahiers Erta
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/CE>
33. Cardiology Journal
<http://czasopisma.viamedica.pl/cj>
34. Chirurgia Polska
<http://czasopisma.viamedica.pl/cp>
35. Choroby Serca i Naczyń
<http://czasopisma.viamedica.pl/chsin>
36. Commentationes Mathematicae
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/commentationes-mathematicae>
37. Comparative Law Review
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/CLR>
38. Computer Science
<http://journals.agh.edu.pl/csci>
39. Copernican Journal of Finance & Accounting
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/CJFA>
40. Decision Making in Manufacturing and Services
<http://journals.agh.edu.pl/dmms>
41. Diabetologia Kliniczna
<http://czasopisma.viamedica.pl/dk>
42. Didactica Mathematicae
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/didactica-mathematicae>
43. Dynamic Econometric Models
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/DEM>
44. Eastern European Countryside
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/EEC>
45. Ecological Questions
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/EQ>
46. EduAkcja
<http://eduakcja.eu>
47. Ekonomia i Prawo
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/EiP>
48. Endokrynologia, Otyłość i Zaburzenia Przemiany Materii
<http://czasopisma.viamedica.pl/eoizpm>

49. Endokrynologia Polska
<http://czasopisma.viamedica.pl/ep>
50. Equilibrium
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/EQUIL>
51. Europa Orientalis. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/EO>
52. Filo-Sofija
<http://filo-sofija.pl>
53. Folia Cardiologica
<http://czasopisma.viamedica.pl/fc>
54. Folia Histochemica et Cytobiologica
<http://czasopisma.viamedica.pl/fhc>
55. Folia Medica Copernicana
<http://czasopisma.viamedica.pl/fmc>
56. Folia Morphologica
<http://czasopisma.viamedica.pl/fm>
57. Forum Medycyny Rodzinnej
<http://czasopisma.viamedica.pl/fmr>
58. Forum Nefrologiczne
<http://czasopisma.viamedica.pl/fn>
59. Forum Oświatowe
<http://forumoswiatowe.pl>
60. Forum Zaburzeń Metabolicznych
<http://czasopisma.viamedica.pl/fzm>
61. Fundamenta Informaticae
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/fundamenta-informaticae>
62. Gastroenterologia Kliniczna. Postępy i Standardy
<http://czasopisma.viamedica.pl/gk>
63. Geologia Sudetica
<https://geojournals.pgi.gov.pl/gs>
64. Geological Quarterly
<https://gq.pgi.gov.pl>
65. Geology, Geophysics and Environment
<http://journals.agh.edu.pl/geol>
66. Geotourism/Geoturystyka
<https://journals.agh.edu.pl/geotour>
67. Gerontologia Polska
<http://czasopisma.viamedica.pl/gp>
68. Hematologia
<http://czasopisma.viamedica.pl/hem>
69. Historia i Polityka
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/HiP>
70. iNFOTEZY
<http://www.ujk.edu.pl/infotezy/ojs/index.php/infotezy>
71. International Maritime Health
<http://czasopisma.viamedica.pl/imh>
72. Jednak Książki
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/JednakKsiazki>
73. Język — Szkoła — Religia
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/JSR>
74. Journal of Biology and Earth Sciences
<http://www.journals.tmkarpinski.com/index.php/jbes>
75. Journal of Health Sciences
<http://journal.rsw.edu.pl/index.php/JHS>
76. Journal of Language Modelling
<http://jlm.ipipan.waw.pl/index.php/JLM>
77. Journal of Positive Management
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/JPM>

78. Journal of Power Technologies
<http://papers.its.pw.edu.pl/index.php/JPT>
79. Journal of Transfusion Medicine
<http://czasopisma.viamedica.pl/jtm>
80. Kardiologia Inwazyjna
<http://czasopisma.viamedica.pl/ki>
81. Klio. Czasopismo Poświęcone Dziejom Polski i Powszechnym
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/KLIO>
82. Linguistica Copernicana
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/LinCop>
83. Litteraria Copernicana
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/LC>
84. Logic and Logical Philosophy
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/LLP>
85. Logistics and Transport
<http://www.logistics-and-transport.eu/index.php/main>
86. Managerial Economics
<http://journals.agh.edu.pl/manage>
87. Matematyka Stosowana
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/matematyka-stosowana>
88. Mechanics and Control
<http://journals.agh.edu.pl/mech>
89. Medical and Biological Sciences
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/MBS>
90. Medycyna Paliatywna w Praktyce
<http://czasopisma.viamedica.pl/mpp>
91. Medycyna Pracy
<http://ojsmedpr.imp.lodz.pl>
92. Medycyna Wieku Podeszłego
<http://czasopisma.viamedica.pl/mwp>
93. Metallurgy and Foundry Engineering
<http://journals.agh.edu.pl/mafe>
94. Monographiae Botanicae
<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/mb>
95. Nadciśnienie Tętnicze
<http://czasopisma.viamedica.pl/nt>
96. Nowotwory. Journal of Oncology
<http://czasopisma.viamedica.pl/nwt>
97. Nuclear Medicine Review
<http://czasopisma.viamedica.pl/nmr>
98. Nowe Media. Czasopismo Naukowe
http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/Nowe_Media
99. Oeconomia Copernicana
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/OeC>
100. Onkologia w Praktyce Klinicznej
<http://czasopisma.viamedica.pl/owpk>
101. Ordines Militares. Colloquia Torunensia Historica
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/OM>
102. Paedagogia Christiana
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/PCh>
103. Panoptikum
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/panoptikum>
104. Photonics Letters of Poland
<http://photonics.pl/PLP/index.php/letters>
105. Pneumonologia i Alergologia Polska
<http://czasopisma.viamedica.pl/pap>
106. Polish Yearbook of Environmental Law
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/PYEL>

107. Polski Przegląd Neurologiczny
<http://czasopisma.viamedica.pl/ppn>
108. Pomorski Magazyn Lekarski
<http://czasopisma.viamedica.pl/pml>
109. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego
<http://prace-kgp.up.krakow.pl>
110. Prace Studenckiego Koła Naukowego Geografów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie
<http://praceskng.up.krakow.pl>
111. Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/PBPS>
112. Problemy Ekologii Krajobrazu
<http://paek.ukw.edu.pl/pek/index.php/PEK>
113. Problemy Pielęgniarstwa
<http://czasopisma.viamedica.pl/pp>
114. Przedsiębiorczość — Edukacja
<http://p-e.up.krakow.pl>
115. Przegląd Badań Edukacyjnych
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/PBE>
116. Przegląd Prawa Ochrony Środowiska
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/PPOS>
117. Psychiatria
<http://czasopisma.viamedica.pl/psy>
118. Rocznik Ochrona Środowiska
<http://ros.edu.pl/index.php/RO>
119. Rocznik Przekładoznawczy
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/RP>
120. Schulz/Forum
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/schulz>
121. Scientia et Fides
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/SetF>
122. Seksuologia Polska
<http://czasopisma.viamedica.pl/sp>
123. Sensus Historiae
<http://sensushistoriae.epigram.eu>
124. Studia de Cultura
<http://annalesgeo.up.krakow.pl/index.php/sdc>
125. Studia Humanistyczne AGH
<http://journals.agh.edu.pl/human>
126. Studia Iuridica Toruniensia
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/SIT>
127. Studia z Historii Filozofii
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/szhf>
128. Sztuka Edycji
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/sztukaedycji>
129. Tamara Journal for Critical Organization Inquiry
<http://tamarajournal.com>
130. Teologia i Człowiek
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/TiCz>
131. Tekstura. Rocznik Filologiczno-Kulturoznawczy
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/Tek>
132. Theoria et Historia Scientiarum
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/THS>
133. Thysanopteron
<http://biokor.nspace.pl/thysanopteron/index.php/th>
134. Toruńskie Studia Bibliologiczne
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/TSB>
135. Toruńskie Studia Polsko-Włoskie
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/index.php/TSP-W>

136. Total Logistic Management
<http://www.tlm.agh.edu.pl/journal/index.php/tlm>
137. Udar Mózgu. Problemy Interdyscyplinarne
<http://czasopisma.viamedica.pl/um>
138. Uncommon Culture
<http://uncommonculture.org>
139. Volumina Jurassica
<http://voluminajurassica.org>
140. Wiadomości Matematyczne
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl/index.php/wiadomosci-matematyczne>
141. Wrocław Review of Law, Administration and Economics
<http://wrlae.prawo.uni.wroc.pl/index.php/wrlae>
142. Zarządzanie Biblioteką
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/ZB>

Wykaz platform polskich czasopism naukowych na OJS

(opracowanie własne — stan na dzień 10 maja 2014 r.)

1. AGH University of Science and Technology Journals
<http://journals.agh.edu.pl>
2. Annales Societatis Mathematicae Polonae
<http://wydawnictwa.ptm.org.pl>
3. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis
<http://annalesgeo.up.krakow.pl/index.php/index>
4. Czasopisma Via Medica
<http://czasopisma.viamedica.pl>
5. Czasopisma Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego
<http://cwf.ug.edu.pl/ojs/index.php/index>
6. Digital Platform of Polish Geological Journals
<https://geojournals.pgi.gov.pl>
7. ISS PAS Journals: The Journals of the Institute of Slavic Studies of the Polish Academy of Sciences
<https://ispan.waw.pl/journals/index.php/index>
8. Platforma Czasopism Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
<http://wydawnictwoumk.pl/czasopisma/>
9. Polish Botanical Society Journals
<https://pbsociety.org.pl/journals/index.php/index/index>
10. TMKarpinski Journals
<http://www.journals.tmkarpinski.com/index.php/index>

Rozkosz, E. A. Open Journal Systems — wartość dodana czasopisma. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2014, nr 4 (149), *Wokół czasopism naukowych*. [Dostęp 20.05.2014]. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/246>. ISSN 1507-7187.